

Datum

2024-11-06

Adress

Lugna gatan 82

Diarienummer

FSKF-2024-11811

Yttrande

Till

Kommunstyelsen

**Remiss angående Remiss Justitiedepartementet -
Ökat informationsutbyte mellan myndigheter –
Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)
STK-2024-1297**

Förskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Förskolenämnden ställer sig överlag positiv till utredningens förslag om att införa en ny sekretessbrytande bestämmelse. Det är positivt med en bestämmelse som kan ge ökade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter.

Yttrandet är avgränsat till de delar av utredningens förslag som bedöms få störst påverkan på förskolenämndens verksamhet. Enligt förskolenämnden får den föreslagna bestämmelsen framför allt betydelse för nämndens informationsutbyte kopplat till tillsyn av fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg. För att kunna göra den prövning som krävs i dessa ärenden behöver förskolenämnden utbyta information med andra myndigheter i stor utsträckning, vilket förskolenämnden bedömer möjliggörs i högre grad med nu föreslagen bestämmelse.

Förskolenämnden lämnar även synpunkter rörande rutinmässiga utlämnanden och intresseavvägningen i bestämmelsens andra stycke.

Yttrande

Generella synpunkter

Förskolenämnden ställer sig överlag positiv till utredningens förslag om att införa en ny sekretessbrytande bestämmelse. Det är positivt med en bestämmelse som kan ge ökade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter.

Förskolenämnden kan se att det kan uppstå situationer kopplat till kommunal förskola där nu föreslagen sekretessbrytande bestämmelse kan bli tillämplig och ge ökade möjligheter till informationsutbyte. Enligt förskolenämndens uppfattning får

bestämmelsen dock framför allt betydelse för nämndens informationsutbyte rörande tillsyn av fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg, liksom utbetalande av bidrag till dessa.

Särskilt om behovet av informationsutbyte rörande fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg

Vad gäller förskolenämndens uppdrag rörande tillsyn av fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg, vill förskolenämnden särskilt lyfta att skollagen kräver att förskolenämnden gör en djupgående bedömning av lämpligheten hos huvudmännen för de fristående förskolorna att bedriva sådan verksamhet. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. I denna prövning ingår sedan januari 2023 även en s.k. demokratiprovning. För att kunna göra den provning som krävs behöver förskolenämnden, i likhet med andra kommuner som utövar denna tillsyn, utbyta information med andra myndigheter i stor utsträckning.

Utbyte av information hindras dock i många fall av att uppgifter i ärenden rörande kommunal tillsyn över fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg är sekretessreglerade. Enligt 30 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) gäller sekretess för den fristående förskolans affärs- och driftförhållanden om det kan antas att den enskilde lider men om skulle uppgiften röjas till obehöriga. För att lämna vidare sekretessuppgifter till andra myndigheter behöver sekretessen brytas och den sekretessbrytande bestämmelse nämnden kan använda i dessa fall är primärt generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL.

Mot denna bakgrund anser förskolenämnden att det är positivt att föreslagen sekretessbrytande bestämmelse möjliggör informationsutbyte för denna typ av uppgifter i högre grad än tidigare. Det är av särskilt vikt att kommuner i egenskap av tillsynsmyndigheter kan utbyta information med varandra, för att undvika att oseriösa aktörer vars tillstånd återkallats kan söka sig till en annan kommun som pga. ovetskap inte kan beakta återkallandet vid tillståndsprövning.

Rutinmässiga utlämnanden

Förskolenämnden anser att det är en fördel att den föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen medger rutinmässiga utlämnanden av annars sekretessbelagda uppgifter, vilket innebär att såväl prövningen av förutsättningarna för att lämna ut uppgiften som intresseavvägningen kan ske på förhand. För att det ska fungera i praktiken, så att prövningen inte behöver göras i varje enskilt fall, behövs ett arbetssätt för hur sådana rutinmässiga utlämnanden ska ske.

Myndigheterna kommer behöva ta fram former för rutinmässiga utlämnanden rörande vilka specificerade uppgifter som ska vara föremål för informationsutbyte och vilket

behov mottagande myndigheter har av uppgifterna. Det behöver bland annat framgå vilken sekretess som uppgifterna omfattas av både hos den utlämnande och mottagande myndigheten, för att kunna göra intresseavvägningen som föreskrivs i bestämmelsens andra stycke.

Vidare behöver kommunerna, i egenskap av tillsynsmyndigheter över fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg, särskilt samråda med varandra för att skapa en enhetlighet rörande vilken information som utbyts rörande dessa huvudmän. Detta innebär ett ökat arbete för kommunen, vilket i sig innebär ökade kostnader. Förskolenämnden anser att kommunerna behöver stöd i detta arbete.

Övervägande skäl

Föreslagen bestämmelsens andra stycke inskränker möjligheten till informationsutbyte om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut. Förskolenämnden anser att denna intresseavvägning kan bli svår att tillämpa och därmed riskerar att tillämpas restriktivt. Nämnden ser ett behov av att ytterligare vägledning och exemplifiering tas fram för vilka uppgifter som kan lämnas ut. Med hänsyn till att enskilda affärs- och driftsförhållanden i nämndens tillsynsärenden är sekretessreglerade, är det särskilt önskvärt med vägledning rörande intresseavvägningen för denna typ av uppgifter.

Övrigt

Förskolenämnden vill slutligen framhålla att det kan finnas anledning att se över annan problematik kopplat till informationsutbyte mellan myndigheter, som inte löses genom nu föreslagen bestämmelse. Exempelvis kan nämnas att förskolan inte omfattas av 3 kap. 12 j § skollagen, där det framgår att uppgifter som behövs för att underlätta övergången för en elev när den byter skolform ska överlämnas till mottagande skolenhet. När barnet slutar i förskolan riskerar mottagande grundskola stå utan överlämnande information som kan underlätta övergången för eleven.

Ordförande Mohamed Yassin (MP)

Nämndsekreterare Ida Alm

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]